

Andrzej F. Dziuba

"Kościół wobec homoseksualizmu", wybór Tadeusz Huk, Warszawa 1996 : [recenzja]

Collectanea Theologica 67/4, 197-199

1997

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

poszczególnych osób są w miarę pełne i poprawne. Oczywiście, nie oznacza to powiedzenia ostatniego zdania. Zaprezentowany stan badań wymaga dalszych studiów i prac. Z praktyki można sądzić, iż coraz większe przybliżanie się do prawdy danej osoby winno wyzwać ogólne pragnienie jej spełnienia w życiu.

ks. Andrzej F. Dziuba, Warszawa

Kościół wobec homoseksualizmu. Wyboru dokonał ks. Tadeusz H u k, Wydawnictwo Sióstr Loretanek, Warszawa 1996, ss. 200.

Bogactwo życia, postaw, zachowań i dzieł człowieka jest niezwykle dynamiczne, wielostronne, wielokierunkowe, a czasem wręcz zaskakujące i niespodziewane. Wszystko to mieści się jednak w wielkim kompleksie bogactwa człowieka jako osoby oraz jego zachowań. Dynamika ta praktycznie jest wręcz nieograniczona tak ku dobru, jak i niestety także ku złu. Oczywiście, nie można tu nie dostrzegać zasadniczego rozróżnienia między istotowymi elementami bytowymi a tymi odnoszącymi się do w pełni wolnych wyborów moralnych, które są uwarunkowane wielorakimi czynnikami.

W ostatnim czasie, także w Kościele, dość żywym zagadnieniem stała się problematyka homoseksualizmu, tak w jego formie żeńskiej jak i męskiej (pomija się tu odpowiednie nazewnictwo). We współczesnych mediach (zwłaszcza prasa oraz telewizja) dość mocno i szeroko obecna jest ta problematyka. Oprócz materiałów relacyjnych czy poglądowych prezentowane są także określone opinie moralno-etyczne, społeczne czy kulturowe. Zatem jawi się w tym kontekście m.in. pytanie o stosunek Kościoła do homoseksualizmu.

Prezentowane opracowanie jest w znacznym stopniu pokłosiem czy nawet aktami sesji pt. *Wychowanie seminaryjne wobec homoseksualizmu* zorganizowanej przez Wyższe Metropolitalne Seminarium Duchowne w Warszawie na jesieni 1995 roku. Otwiera je wprowadzenie pióra abp. Stanisława Szymborskiego (s. 5–9). A następnie całość, zgodnie z zapowiedzią w podtytule, podzielona została na opracowania, świadectwa i dokumenty.

Część pierwszą otwiera tekst ks. Krzysztofa Dyrka SJ pt. *Psychologiczny i duszpasterski aspekt homoseksualizmu* (s. 13 – 32). Autor po ukazaniu kontekstu społecznego w sposób zwarty i kompleksowy analizuje naukę Nowego Testamentu o homoseksualizmie. Następnie omawia genezę tego zjawiska tak w obrazie męskim jak i żeńskim oraz szeroką gamę problemów z tym związanych. W końcu wskazano także na aspekty duszpasterskie i terapeutyczne.

Zjawisko homoseksualizmu a wychowanie do życia kapłańskiego i zakonnego zaprezentował ks. Józef Augustyn SJ (s. 33 – 75). Mając na względzie zmiany zachodzące w spojrzeniu na to zjawisko, m.in. pod wpływem wielorakich dzieł samych homoseksualistów, wskazano, iż współcześnie można dostrzec znaczne przewartościowanie samego problemu. Doprecyzowano terminologię oraz wyraźniej wskazano na przyczyny tego zjawiska. Postawa i nauczanie Kościoła ściśle ze sobą związane

wskazują na konieczność rozeznania każdego indywidualnego przypadku. Nie zmienia to generalnej linii nauczania Magisterium Kościoła. Rozeznając przyczyny tego zjawiska czy skłonności autor pyta o sposoby ich przezwyciężania. W końcu ks. Augustyn pyta o zdolność do miłości i zdatność do kapłaństwa osób homoseksualnych.

Z kolei P. Cameron prezentuje tekst pt. *Co jest przyczyną skłonności homoseksualnej – czy może ona ulec przemianie?* (s. 77 – 94). Jest to przedruk tekstu zamieszczonego w „Słowie – Dziennik Katolicki”. Autor uważa, iż pociąg i postawy homoseksualne są nawykiem nabytym a nie wrodzonym. Analizuje szerokie zagadnienie fenomenu pragnień tego rodzaju i odpowiada na pytanie: Czy można homoseksualizm odwrócić? Wreszcie, na podstawie swych licznych doświadczeń, stara się pokazać sugestie w zakresie polityki społeczeństwa wobec homoseksualizmu.

Drugi blok prezentowanej książki zawiera cztery świadectwa, które określone zostały następującymi tytułami: 1. Miłość, która zatrzymała się w pół drogi (s. 97 – 105); 2. Odnalazłam się w oczach mężczyzny (s. 109 – 115); 3. Stawać się jednym (s. 117 – 120); 4. Mam skłonności homoseksualne (s. 121 – 126). Dwa pierwsze to przedruki tłumaczeń ze „Słowa – Dziennik Katolicki”, trzeci jest tłumaczeniem z „Listu”.

Trzecia część zawiera sześć dokumentów nauczania kościelnego. Wydaje się, iż dla ogólnego ukazania warto tu choćby wymienić ich tytuły oraz urzędy, które je wydały: 1. Kongregacja Nauki Wiary. List do biskupów Kościoła katolickiego o duszpasterstwie osób homoseksualnych (s. 129 – 148 dodano tu notę wyjaśniającą z polskiego wydania L'Osservatore Romano s. 148 – 152); 2. Kongregacja Nauki Wiary. Uwagi dotyczące odpowiedzi na propozycje ustaw o niedyskryminacji osób homoseksualnych (s. 153 – 162); 3. Katechizm Kościoła Katolickiego. Czystość i homoseksualizm (s. 163 – 164); 4. Jan Paweł II. Nie wolno fałszować norm moralnych (s. 165 – 166); 4. Kongregacja ds. Wychowania Katolickiego. Wytyczne wychowawcze w odniesieniu do ludzkiej miłości (s. 167 – 169); 6. Kongregacja Nauki Wiary. Persona humana. Deklaracja o niektórych zagadnieniach etyki seksualnej (s. 171 – 197).

Prezentowane opracowanie po raz pierwszy w sposób w miarę wyczerpujący odpowiada na zakreślone w tytule zagadnienie homoseksualizmu. Należy z dużym uznaniem powitać pojawienie się tej publikacji, choć jest ona stosunkowo mało znana i rozpropagowana w środowisku zainteresowanym tą problematyką. Spotyka się niestety nadal liczne błędy czy przejawy braku wiedzy w tym względzie w wypowiedziach niektórych kapłanów, czy wręcz zakłopotanie w udzieleniu jasnej odpowiedzi, zgodnej z nauczaniem kościelnym.

Ważna jest świadomość ogromnej wrażliwości Kościoła na problemy ludzkie, które w przypadku homoseksualistów są szczególnie trudne i skomplikowane, wręcz jak to się niekiedy określa, są „niesieniem krzyża”, który winien jednak wyzwać ku dobru i zwycięstwu. Niesione doświadczenie i otwartość w nauce i myśli Kościoła wyzwała gotowość przyścia z pomocą osobom zranionym w ludzkiej miłości. Błędna zaś nauka w tym względzie może niejednokrotnie przysporzyć cierpienia, bólu i błędnych doświadczeń rozeznania siebie, także w odniesieniu do innych. Prawda natomiast, jak

się wydaje, może zawsze przynieść ulgę i szansę twórczego doskonalenia się oraz rozwoju.

Prezentowana praca przemawia tak wykładem treści, świadectwa życia, jak i zbiorem dokumentów nauczania kościelnego. To ostatnie jest bardzo ważnym zestawieniem nauczania Magisterium Kościoła w tym względzie. Niestety, jakże wiele jest tu niedomówień, nieporozumień, czy wręcz wypaczeń. Wydaje się, iż zbiór ten jest bardzo użytecznym tak w pogłębieniu, jak i usystematyzowaniu własnej wiedzy, a z drugiej strony w ewentualnych oczekiwaniach i doświadczeniach duszpasterskich.

Problematyka homoseksualizmu, m.in. dzięki mediom stała się szeroko nagłośnionym fenomenem marginesu życia człowieka. Nie mniej i wobec niego należy w pełni zachować chrześcijańską postawę. Stawia ona zaś tak jednoznaczne zasady moralne, jak i realia zachowań codziennych postaw życia. Wydaje się, iż prezentowana książka może być interesującym przewodnikiem oraz cennym wskazaniem nauczania Kościoła.

Prezentowana książka może być cennym materiałem w propagowaniu autentycznego nauczania Kościoła w zakresie problematyki homoseksualizmu. Istnieje bowiem bardzo wiele błędnych opinii czy stanowisk, które nie mają nic wspólnego z myślą kościelną. Faktycznie bowiem Kościół nigdy nie może odejść od misji wypełniania zadanej i zleconej przez Mistrza z Nazaretu. Ta zaś otwarta jest na każdego człowieka, także z darem przebaczenia i pojednania ku rozwojowi siebie w pełni doskonałości i godności ludzkiej.

Kościół wobec homoseksualizmu staje zawsze w całej swej pełni zadań wydoskonalania człowieka, także w fakcie uświadamiania sobie siebie samego. Bogactwo to zaś pozostaje wyzwaniem, które niejednokrotnie wymaga pokory w spojrzeniu na siebie, co nie oznacza jednak kwalifikowania ludzi czy ich wartościowania według ludzkich kryteriów. Prezentowana książka może być bardzo pomocna, właśnie w sferze zagadnień odnoszących się do homoseksualizmu.

ks. Andrzej F. Dziuba, Warszawa

Ks. Andrzej F. Dziuba. *Kościół katolicki w Polsce. Informator 1995*, Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej, Warszawa 1995, ss. 268.

Współczesną cywilizację końca XX wieku cechuje przede wszystkim informatyka, i to rozumiana bardziej w sensie pewnego fenomenu kulturowego niż tylko możliwości technicznych przekazu informacji. Ten nurt rozwoju zdaje się rzutować, bardziej lub mniej świadomie, na prawie wszystkie inne dziedziny życia indywidualnego i społecznego. Po prostu nie można już dziś abstrahować od informatyki i nie dostrzegać jej funkcji ogólnoludzkiej. Jest to jednak jednocześnie i zobowiązanie, a nie tylko stwierdzenie faktu czy docenienie danego etapu oraz specyfiki rozwoju cywilizacyjnego. Zatem akcentowana jest odpowiedzialność i aspekt moralny.

W tym kontekście jawią się bardziej szczegółowe pytania, np. o miejsce tego fenomenu w Kościele czy jego rolę w przekazie Ewangelii. Ewangelizacja, misja ewangelizacyjna, pójście i nauczanie, czy jakby jeszcze inaczej nazwać podjęcie